

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DIN-V.054.8.2026

Warszawa, 19 czerwca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: interpelacji nr 17408 w sprawie sposobu zarządzania POLSA oraz żądania przez Prezes Polskiej Agencji Kosmicznej zakazu publicznych wypowiedzi astronauty Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 193 ust. 1 i 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej¹ przedstawiam odpowiedzi na pytania Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Janusza Cieszyńskiego zawarte w interpelacji nr 17408 z 1 czerwca 2026 r. w sprawie sposobu zarządzania POLSA oraz żądania przez Prezes Polskiej Agencji Kosmicznej zakazu publicznych wypowiedzi astronauty Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego.

Na wstępie pragnę podziękować za skierowanie interpelacji dotyczącej funkcjonowania Polskiej Agencji Kosmicznej oraz za zainteresowanie sprawami mającymi znaczenie dla rozwoju polskiego sektora kosmicznego, bezpieczeństwa państwa oraz efektywnego wykorzystania środków publicznych. Zapewnienie wysokich standardów zarządzania instytucjami publicznymi, a także prowadzenie merytorycznej debaty na temat strategicznych kierunków rozwoju polityki kosmicznej Rzeczypospolitej Polskiej, pozostają kwestiami istotnymi zarówno dla administracji rządowej, jak i dla całego środowiska sektora kosmicznego.

Odpowiadając na pytania zawarte w interpelacji, przedstawiam następujące informacje.

Ad 1.

Minister zapoznał się z istotnymi informacjami dotyczącymi przedmiotowej sprawy, w tym z dokumentami pozostającymi w dyspozycji resortu oraz z publicznie dostępnymi wypowiedziami odnoszącymi się do omawianego zagadnienia. Jednocześnie należy zauważyć, że posiedzenie Rady Polskiej Agencji Kosmicznej, które stało się przedmiotem szerszej debaty publicznej, nie miało charakteru publicznego, podobnie jak prowadzona w związku z nim korespondencja pomiędzy uczestnikami procesu.

¹ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 z późn.zm.).

Ocena sposobu formułowania stanowisk lub wypowiedzi przez poszczególne osoby pozostaje w znacznej mierze kwestią subiektywną. Z punktu widzenia organu nadzorującego kluczowe znaczenie ma natomiast merytoryczna treść przekazywanych informacji oraz ich wpływ na realizację ustawowych zadań Agencji. Ministerstwo stoi na stanowisku, że debata dotycząca kierunków rozwoju sektora kosmicznego powinna odbywać się z poszanowaniem obowiązujących procedur, kompetencji poszczególnych organów oraz zasad odpowiedzialności za realizację zadań publicznych.

Ad 2.

W demokratycznym państwie prawa dyskusja dotycząca kierunków polityk publicznych jest zjawiskiem naturalnym.

Chciałbym podkreślić, że ocena działalności kierownictwa instytucji publicznych powinna natomiast opierać się na obiektywnych przesłankach, wynikach realizowanych działań oraz analizie całokształtu okoliczności. Trudno się zgodzić ze stwierdzeniem, że sam fakt występowania różnicy poglądów pomiędzy uczestnikami debaty publicznej lub środowiskowej może stanowić podstawę do formułowania jednoznacznych ocen dotyczących jakości zarządzania instytucją.

Ad 3.

Na wstępie pragnę wskazać, że pełna informacja dotycząca udziału Polski w programie IRIS² oraz związanej z nim dodatkowej alokacji środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności pozostaje we właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA), jako organu odpowiedzialnego za realizację tej inwestycji.

Należy podkreślić, że IRIS² jest programem unijnym realizowanym w oparciu o przepisy prawa UE, a udział przedsięwzięcia w jego realizacji odbywa się na zasadach konkurencyjnych procedur zamówieniowych prowadzonych przede wszystkim przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) oraz konsorcjum SpaceRise odpowiedzialne za wdrożenie programu. W przeciwieństwie do większości programów ESA, realizacja IRIS² nie opiera się na mechanizmie zwrotu geograficznego, dlatego udział podmiotów z poszczególnych państw członkowskich zależy przede wszystkim od ich zdolności technologicznych, konkurencyjności ofert oraz skuteczności włączania się w europejskie łańcuchy dostaw.

Ministerstwo nie podziela ocen kwestionujących zasadność zaangażowania Polski w program IRIS². Możliwość przeznaczenia środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności na rozwój europejskiej konstelacji bezpiecznej łączności satelitarnej należy postrzegać jako szansę o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa, rozwoju krajowego sektora kosmicznego oraz wzmocnienia europejskiej autonomii technologicznej.

Program IRIS² zapewni Polsce dostęp do europejskiego systemu bezpiecznej łączności satelitarnej niezależnego od dostawców spoza Unii Europejskiej. W ramach planowanego zaangażowania przewiduje się m.in. budowę infrastruktury naziemnej w Polsce, w tym krajowego gateway oraz punktu dostępu do systemu, co przeloży się na zwiększenie bezpieczeństwa komunikacji wykorzystywanej przez instytucje odpowiedzialne za obronność, bezpieczeństwo wewnętrzne, dyplomację i zarządzanie kryzysowe.

Polska Agencja Kosmiczna prowadziła działania mające na celu zapewnienie możliwie szerokiego udziału polskiego przemysłu w przedsięwzięciu. Obejmowały one między innymi współpracę z Komisją Europejską i konsorcjum SpaceRISE, organizację spotkań informacyjnych dla przedsiębiorstw, identyfikację kompetencji krajowego sektora kosmicznego oraz działania na rzecz włączenia polskich podmiotów do europejskich łańcuchów dostaw. Efektem tych działań były deklaracje współpracy ze strony kluczowych uczestników programu oraz rozwój relacji pomiędzy polskimi przedsiębiorstwami a partnerami przemysłowymi realizującymi projekt IRIS².

Program stwarza polskim przedsiębiorstwom możliwość udziału zarówno w postępowaniach prowadzonych przez konsorcjum SpaceRISE, jak i w projektach realizowanych w ramach programów Europejskiej Agencji Kosmicznej. W ocenie Ministerstwa działania podejmowane w tym obszarze służą realizacji długofalowych interesów państwa, wzmocnieniu krajowych kompetencji technologicznych oraz budowaniu trwałej pozycji Polski w europejskim sektorze kosmicznym.

Ad 4.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Polskiej Agencji Kosmicznej, w Agencji nie obowiązują regulacje wprowadzające generalny zakaz ani ograniczenia dotyczące publicznych wypowiedzi osób współpracujących z Agencją lub uczestniczących w polskim programie astronautycznym.

Jednocześnie należy podkreślić, że każda instytucja publiczna jest zobowiązana do ochrony swojego prawidłowego funkcjonowania oraz realizowanych projektów strategicznych. W sytuacjach, w których publicznie formułowane są oceny dotyczące przedsięwzięć o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej, kierownictwo instytucji ma prawo przedstawiać własne stanowisko oraz podejmować działania mieszczące się w granicach obowiązującego prawa i posiadanych kompetencji.

Ad 5.

Sprawa będąca przedmiotem interpelacji pozostaje obecnie przedmiotem analizy prowadzonej przez właściwe komórki organizacyjne Ministerstwa Rozwoju i Technologii, sprawującego nadzór nad Polską Agencją Kosmiczną.

Ministerstwo na bieżąco monitoruje funkcjonowanie Agencji oraz realizację powierzonych jej zadań ustawowych. Ewentualne decyzje dotyczące dalszych działań nadzorczych będą podejmowane po zakończeniu prowadzonych analiz i z uwzględnieniem pełnego materiału informacyjnego.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

Podstawa prawna

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).